

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от Красимир Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Постановление на Министерския съвет за утвърждаване на Правилник за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за утвърждаване на Правилник за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация.

Една от основните цели на приетия през месец февруари 2020 г. Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование (обн., ДВ, бр. 17 от 2020 г.) е да се постигне система за висше образование, която да е способна да отговори на динамиката на обществените процеси при поддържане на необходимото качество на висше образование, т.е. система, способна на устойчиво развитие. Инструмент за постигане на тази цел е усъвършенстването на модела на акредитация на висшите училища.

С цел да се оптимизират дейностите и сроковете при акредитацията на висшите училища и техните професионални направления при институционалната акредитация вече ще се оценява само начинът, по който висшето училище като организация осъществява своята мисия и цели и прилага стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование. Предвидено е институционалната акредитация да е първоначална – за новооткрито или преобразувано висше училище, и последваща – за вече получена акредитация. Оценяването при първоначалната институционалната акредитация е насочено към проверка на собствеността, необходима за осъществяване на дейностите на висшето училище; функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав; профила и квалификацията на академичния състав; материално-техническата осигуреност на обучението и други критерии, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството на предлаганото обучение. Оценяването при последваща институционална акредитация е фокусирано основно върху отчитане на резултатите от оценяването на отделните професионални направления и/или специалности от регулирани професии и допълнителна проверка на изпълнението на по-горе посочените критерии. Висшите училища, които отговарят на изискванията, получават институционална акредитация с оценка, която се формира като средноаритметична стойност на последно получените оценки по всички професионални направления и специалности от регулираните професии на висшето училище.

Въведено бе изискване частните висши училища да разполагат с право на собственост или учредено право на ползване върху недвижимите имоти за осигуряване на дейността им.

Програмната акредитация за дадено професионално направление ще се извършва едновременно за всички висши училища, обучаващи по специалности от направлението, по утвърден от Националната агенция за оценяване и акредитация график.

При оценяване съответствието с изискванията за академичен състав на основен трудов договор член на академичния състав ще може да участва в акредитацията на едно висше училище.

Причината за приемане на предложението за проект на постановление е привеждането в съответствие на Правилника за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация с направените промени в Закона за висшето образование. Това е изрично посочено и в § 68 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за висшето образование (обн., ДВ, бр. 17 от 2020 г.). Тъй като

направените изменения в Закона за висшето образование по отношение на акредитацията са концептуални, измененията на Правилника за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация са съществени и многобройни, поради което поради което, по аргумент от чл. 11, ал. 1 от Закона за нормативните актове, предлагаме сега действащият правилник за бъде отменен и заменен с нов, който да отразява направените в Закона за висшето образование промени.

Очакваните резултати от прилагането на предложения проект на акт са:

- осъвременени правилата за провеждане на процедурите за оценяване и акредитация;
- облекчени акредитационни процедури и възможност в определени случаи за извършване на проверка само по документи, което да позволи на висшите училища да съсредоточат усилията си към конкретно предлаганото от тях обучение, за да го подобрят;
- създадени възможности за използване на електронни системи за комуникация отново с цел облекчаване на акредитационните процедури, както и за обезпечаване на непрекъснат работен процес;
- съблюдаване на стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG – част 1), което има значение за приобщаването на Република България и за затвърждаването на позициите ѝ в европейското образователно пространство;
- засилен контрол върху предлаганото качество на висшето образование посредством концентриране на оценяването при програмната акредитация;
- създадени възможности за налагане на санкции с цел съблюдаване на изискванията на Закона за висшето образование, като по този начин се осигурява спазването на императивните законови разпоредби;
- щатен състав на агенцията, съобразен с предстоящото едновременно провеждане на процедурите за програмна акредитация, както и с използването на електронната платформа по чл. 75, ал. 6 от Закона за висшето образование.

Предложеният проект на правилник е разработен от акредитационния съвет на агенцията на основание чл. 88, ал. 1, т. 7 от Закона за висшето образование и чрез министъра на образованието и науката се предлага на Министерския съвет за приемане.

Прилагането на проекта на постановление няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет и ще се осигури в рамките на разчетените средства по бюджета на Министерството на образованието и науката и на Националната агенция за оценяване и

акредитация, поради което прилагаме одобрена финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Предложеното изменение не оказва ефект върху целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. на ключовите индикатори от програмния формат на бюджета на Министерството на образованието и науката.

Няма актове на Европейския съюз, с които да е необходимо да бъде направена хармонизация на регламентираната с проекта на постановление материя, поради което не се налага изготвянето на справка за съответствие с европейското право.

Предложеният проект на акт е съгласуван по реда на чл. 32, ал. 1 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като получените бележки и предложения са включени в справка за отразяването им.

Проектът на постановлението е публикуван на основание чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за нормативните актове и чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, във връзка с чл. 9, ал. 3, т. 12 от Закона за висшето образование предлагам на Министерския съвет да приеме проекта на Постановление за утвърждаване на Правилник за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката